
WILHELM RÖPKE.— Crises and Cycles - London (W. Hodge and Company) 1936 - Sahife 224 - Fiat 10/6 sh.

İstanbul Üniversitesi Ekonomi İlmî Profesörünün bu kitabı müellifin «Quelle und Meyer» Neşir Evi tarafından dört sene evvel Almanca olarak neşredilen «Krise und Konjunktur» adlı esedinin daha tevsi edilmiş İngilizce tercümesidir.

Fakat bir çok noktaları genişletilen bu kitap âdeta yeni bir eser karakterini taşıyor. Buna rağmen tasnif ve esas fikir aynıdır. Hem ekonomi ilminin en güç nazari bahsini, hem de modern ekonomi siyasetinin başlıca vazifelerini ihtiva eden mevzu dedüktif ve abstre bir surette tetkik edildiği kadar günün tarihi malûmatına da ihtiyaç hissettirmektedir. Bilhassa bu sebepten dolayıdır ki Röpke gibi bir müellifin kaleminden çıkan bu eser her iki cepheyi birbirine bağlamıştır.

Kitap - bir başlangıçtan maada - dört kısma ayrılmaktadır. İlk kısım başlıca ekonomik hareket ve tazahhürler hakkında bir fikir vermekte, daha sonra Konjunktur siklinin hususiyetini göstermekte, bu sikillerin tipik seyrini şematik bir tarzda izah etmekte ve nihayet ekonomik buhranlarının hususiyetlerinden ve başlıca şekillerinden bahsetmektedir. İkinci kısımda buhran ve Konjunkturlerin kısa bir tarihçesi yapılmakta ve bu meyanda son senelere ait hâdiseler üzerlerinde ayrıca durulmaktadır.

Fakat eserde, üzerinde en ziyade durulan meseleler buhran ve konjunkturlerin sebepleri ve bir de konjunktur ve buhran siyaseti imkânlarıdır.

Burada her mesele üzerinde ayrı ayrı durmak ve müellifin hususi içtihatlarını tetkik etmek mümkün değildir. Röpke bütün konjunktur nazariyelerini sistematik olduğu kadar gayet derin bir tahlile tâbi tutmada muvaffak olmuş ve belki müellifin noktai nazarlarından ayrıldığıımız noktalarda bile meseleleri gayet keskin ifade ve ispat etmiş oluyor.

Müellif bu hususta yazılan bir çok ilmi eserlerden istifade etmiş, bunları kritik bir şekilde işlemiş ve son cihan buhranından doğan hâdiseler, tecrübeler, (bilhassa Amerika Birleşik memleketlerinde, İngilterede ve Almanyada) nazari izahları illüstre etmek maksadile kullanmıştır.

İngilizce eserin Almancasına nazaran bir hususiyeti de «sekunder depresyon» (binefsihi deflasyon ve saire), neutre para gibi, devalüasyon gibi buhranı önleyici tedbirlerden mufassal bir surette bahsetmesi ve bir de Konjunktur politikasına ait faslın bir hayli tevsi edilmiş olmasıdır. Bilhassa Konjunktural bütçe (finans) siyaseti ve Konjunktur politikası ile altın para sistemi arasındaki münasebetler de tafsilen ve yeniden işlenmiştir.

Bu kısımlardan nazariyatçı kadar iktisat siyasetile meşgul olan da fazlasıyla istifade edecektir. Maamafih, müellifin de sahife 176/177 de itiraf ettiği gibi, nazariyata dayanan en iyi bir konjunktur siyaseti bile, iktisat ve siyasetinin arzettiği gayri akli, gayri mantıki vaziyet karşısında, pek fazla bir şey yapmaktan âcizdir; Ekonomi İlminin rasyonel kaidelerini bilerek veya bilmiyerek tanımayan bir iktisat ve siyasetinin meydana getirdiği elim vaziyeti harpten sonra kâfi derece tanıdık.

Çeviren:
M. ETE

Dr. Fritz NEUMARK
Ord. Prof. İstanbul Üniversitesi
İktisat ve İktisadiyat Enstitüsü
Direktörü